
Indicció - Llatí

Autor:

Data de publicació: 26-09-2018

La indicció és un període de quinze anys que estableix el calendari bizantí establert per l'emperador romà Constantí l'any 312, probablement en ocasió d'exigir un tribut.

Probablement tal còmput va tenir el seu origen a Egipte on cada cinc anys, a causa de les crescudes del Nil, es «indicció aba» un cens fiscal. En arribar el segle IV d.C., el càlcul es va estendre a tot l'imperi romà, però la durada va passar a ser de quinze anys: la indicció apareix indicada només en els documents de caràcter fiscal. Més tard, per decisió de l'emperador Constantí va ser adoptada des de l'any 313 dC. com a element cronològic de tots els documents, fixant l'origen en l'any 3 aC.

Al segle VI, Justinià va fixar el registre de la indicció de l'any a les normes del Corpus Iuris Civilis que parlen de la confecció dels documents; per això, el seu ús es manté durant tota l'Edat Mitjana, més encara, durant l'Alta Edat Mitjana és un dels criteris de datació més precisos ja que altres mètodes com el dels anys del consolat van perdre funcionalitat o, en el cas de calendaris cristians, tenen massa variants.

En les ciències auxiliars de la història, especialment en diplomàtica, és útil obtenir la indicció en relació amb un any de l'era cristiana ja que el resultat permet tenir un terme de comparació per tal de fixar la data exacta d'emissió d'un document, a més d'establir per aquest mitjà la seva autenticitat.

La indicció com cicle temporal va estar molt en ús a les cancelleries reials de la Edat Mitjana i fins al segle XX a la del Summe Pontífex. Es distingeix:

indicció romana. Comença el 1r de gener.

indicció grega. Comença el mes de setembre explicant-se la grega comuna o bizantina des del 1º de mes i la imperial des del 24 del mateix.

La indicció a la que pertany un any determinat es pot obtenir de dues maneres, o es calcula o es busca en alguna taula de llibres de cronologia.

índex

1El càlcul

2Bibliografia

3Notes

4Enllaços externs

El càlcul

Per trobar la indicció d'un any qualsevol en la Era Cristiana cal procedir de la següent manera:

S'afegeixen tres unitats al nombre de l'any en qüestió; es divideix la suma per 15 i el resta d'expressa la indicció corresponent. Si no quedés resta la indicció és el mateix nombre 15. (És a dir, la resta és la indicció, però si la resta és

zero la indicció és 15). D'aquesta manera obtenim el número d'ordre de l'any dins del cicle (no el nombre de cicles transcorreguts des de la data normal o prolèptica).

A títol d'exemple presentem tres casos:

Per conèixer a quina indicció correspon l'any 1969.

- Primera operació: $1969 + 3 = 1972$ - Segona operació: $1972/15 = 131$ amb resta 7. El resultat indica que 1969 correspon al 7è any de la indicció .

Per conèixer a quina indicció correspon l'any 1932.

- Primera operació: $1932 + 3 = 1935$ - Segona operació: $1935/15 = 129$ amb resta 0. El resultat indica que 1932 correspon al 15è any de la indicció .

Per conèixer a quina indicció correspon a l'any 2008.

- Primera operació: $2008 + 3 = 2011$ - Segona operació: $2011/15 = 134$ amb resta 1. El resultat indica que 2008 correspon al 1er any de la indicció .

Tenint en compte que 313 d. C. és l'inici de la primera indicció, entre aquesta data i el 2008 hi ha la 113ª indicció. Així en 2008 comença el 1er any de la CXIII indicció .

Cal recordar que calcular una indicció no implica haver-la «verificat» ja que durant tota l'Edat Mitjana i Moderna conviuen diferents dies per a l'inici de l'any. En alguns llocs l'any pot començar el primer de gener (estil de la circumcisió), en altres el primer de març (estil vèneto), en altres el primer de setembre (estil bizantí). Per tant, també s'han de tenir en compte aquests elements per al càlcul de la indicció.

Bibliografia

Mario Ameliotti - Giorgio Costamagna, *Alle origini l'notariato italià*, Giuffrè, Milà 1995
Gian Gualberto Archi, *Giustiniano Legislatore*, Il Mulino, Bolonya 1970
Adriano Cappelli, *Cronologia, cronografia i Calendari perpetu*, Hoepli, Milà 1988
Cesare Paoli, *Diplomatica*; nova edició actualitzada per GC Bascapè, *Li lettere*, Florència 1987
Alessandro Pratesi, *Genesi i Formi del document medievale*, Jouvence, Roma 1987
Mario Talamanca, «Documentazione i Document (Diritto Romano)», en *Enciclopèdia del Diritto* vol. XIII, Giuffrè, Milà 1964.

Notes

Constitutiones 4.21: De fide instrumentorum et amissione eorum et antapochis faciendis et de his quae sine scriptura fieri possunt; i Novellae 73, que tracta de l'eficàcia del document, i 47, sobre la composició de la data en els documents.